

Z ČARODĚJNÉ KNIHY.

Osvěta, vzdělanost a víra v nadpřirozené zjevy, v zázraky i pověra povždy panovaly vedle sebe. Právě kdy pochodeň vzdělanosti nejjasněji planula, zjevovaly se nejtemnější stíny.

Za času, kdy obecné vzdělání nejvíce se rozšířilo, ale mravní život nejhluběji poklesl, kdy společnost tropila si posměch až ze samého božství jako v Římě za posledních dob republiky a za času prvních císařů, hádači, kouzelníci, astrologové, zaklínači a podvodníci toho druhu nejvíce nabývali víry, a závitky spisu Platonových tu nejčastěji rozevírány, aby z nich pacll zásvit pověrčivým osvícencům do mlžin nejisté budoucnosti.

Podobně dalo se ve „filosofickém“ osmnáctém století, v době nových a tak mohutných i dalekosáhlých ideí. Vznešená společnost toho času, plná blaseovanosti, chlubila se svou nevěrou, stavíc ji okázale na odív. Než s nevěrou panovala pověra, pověra přepodivná i nechutná. Maršálek de Montréval roznemohl se na zimnici, a také zemřel, poněvadž, když u vévody z Bíronu stoloval, vysypala se na něj sul z převržené slánky.

Vladař Filip Orleanský netajil se nikterak svou nevěrou, tropě sobě posměch ze všeliké víry a všelikého náboženství, a přece zavíral se s markýzem z Mirepoix po několik nocí, aby citoval čerta!

A sám Diderot za prvních dnů své vazby Vincennské tázal se po staropohanském způsobu svazku spisů Platonových, jaká bude jeho budoucnost. Několik dnů před tím, právě když sedal do povozu, jenž jej měl zavést do vězení, přinesl mu učenník z knihtiskárny první archy encyklopaedie! — Přemnozí ti vznešení vtipálkové, kteří všemu směle se smáli, lekali se tajemných mocností pekelných, stávající se kořistí podvodných zaklínačů, prohnanych adeptův a astrologů.

Ve století Voltairově, kdy „Système de la Nature“ a jiné podobné spisy ohromného nabyly rozšíření, byly strašidelné a duchové historky vůbec přemilou zábavou; dosud hledán kamen mudrců, životní elixir a rudý prášek záhadné „materiae primae“, a tajné vědy, bílá a černá magie, studium židovské kabbaly, jež nikdy na dobro nevyhynuly, došly nového rozkvětu a rozšíření. To byli časové Casanovů, Saint Germainů, Cagliostroů atd.

Mohly-li se tedy citace duchů díti v paláci kardinála Rohana, velikého příznivce Cagliostrova, v královském sídle versailském, mramorovém paláci postupimském nebo v osamělém pavillonu zámecké zahrady v Charlottenburgu, kde Bischofswerder krále Fridricha Viléma II. svým kouzelným uměním bavil, věřila-li vůbec společnost nejvyšších kruhů zaklínačům, což divu, tedy, že v obecném lidu víra v duchy a zaklínání jich toho času zvláště bujila? Jsouc ještě dědictvím pověrčivého středověku, zakořeněná od pradávných dob, nemizela, nehynula, zvláště když ji na mnoze podporovali ti, kteří měli být vůdci a učiteli obecného lidu.

Pověsti a stará podání vypravovaly o velikých, ukrytých pokladech, ku kterým je nesnadný ano nebezpečný přístup, poněvadž je střehou nadpřiro-

zené bytosti, ustupující toliko mocnému slovu zaklínacímu. Na takové slovo nejen poklady ukážou, nýbrž i přinesou.

Duchy zaklínati, „je citirovati“ bylo však uměním známým jen málokterým lidem. Kdo neměl čarodějně knížky a neznal různých obřadů, jichž bylo ku zaklínání třeba, vyhledával jiných prostředků. Jmenovitě to bylo modlení ku sv. Tafarieli, sv. Kristofu nebo sv. Koruně, jež dle obecného mínění valně prospívalo při hledání skrytého bohatství. Veškeren tento blud byl v osmnáctém století u nás tak rozšířen, že r. 1780 bylo vydáno nejvyšší nařízení, kterým noční modlení k sv. Kristofu, k sv. Koruně, jakož i zaklínání duchů pro poklady pod trestem se zapovídá. Nicméně víra ta tím nevyhubena, ba vytrvala tu i tam až na naše časy! —

Stopuje, pokud možná, život lidu našeho v osmnáctém století, a shledávaje všeliké památky z těchto časů, dopídl jsem se také čarodějně knihy, o kteréž tuto podávám stručnou zprávu. Nemá ovšem žádné důležitosti, než za zmínku, trvám, přece stojí, neboť přispívá ku charakteristice osmnáctého věku u nás.

Čarodějná ta knížka, nehrubý svazek ve kvartu, je psána písmem (švabachem) dosti úhledným, místem však stala se pro sešlost nečitelnou; pochází z osmnáctého století. Je to kvítko přesazené patrně z německé zahrádky, jak mimno jiné nasvědčují: „krása“ (kruh — kreis) a „obtěžovali“ (zaklínati — beschwören). Mluva je velmi chatrna, čemuž nikdo, znaje dobu, se nepodiví. Prvního listu není, z celého však úvodu je zřejmo, že knihu tu psal „Johan doktor Faustus“ (patrně jen záštita pravého autora) jakémusi Orystovi, kterého na konec

předmluvy varuje: „— — chraň se před pactis s těmi duchy, aby ti nepřišlo, jako mně se stalo!“

Varuje ho, nicméně mu všecko povídá a svěříje, jak nutno si mu věsti, chce-li duchy volati nebo-li „citirovati“. Důtklivě mu však zároveň připomíná, aby všecko to v tajnosti choval — „a to chovej tajně, co v tejto knize stojí, to veřejně žádnému zdarma nezjevuj, sice ty nebudeš šťastný!“ A na novo: „— nezjevuj žádnému — sice bude tvůj krk zlámanej. (!) Neboť nedostaneš v celým světě takovou povědomost o tom, jako já tobě Oryste tuto dílem dávám, potřebuj to dobře a buď mlčelivý!“

Připomíná také, že „který člověk základ všech vědomostí chce rozumět a všechny kumšty se chce naučit a vyzvědět, ten se musí přiučit planety a hvězdy dle jejich běhu vyzkoumat a musí též všechny „kabaliticky“ věci rozumět, zemní i nebeské, dobře je rozdělit.“ —

Seznejme nejprvé alespoň jména duchů, z nichž některého si snad zavoláme. Kniha nám oznamuje: „To jest Rekiruňk cely pekelný říše.“

Lucifer, ten král.

Belial, fici král.

Satan

Belzebub

Astaroth

Plota

Aziel

Mephistofeles

Marbuel

Ariel atd.

Abadon

Chamos

Miela

} Gubernatores.

} Velkoknížata (všech 7).

} Ministere.

Meropis	}	Tajní pekelní radové.
Lapolis		
Chrimochom	}	Spiritus familiares všech 12.
Prinpram		
Lihsa — atd.		

O citacích duchů dává se toto povšechné poučení: „— když měsíc plný je, tak musej' bejt ty duchy volány. A ty všecky citace se musej' dycky stát na jednom osamělým místě, aby ten Exotist (!) nebyl hindrovanej. —“

Citace je dvojí: partikulární a „hlavní conjuration“ a děje se českou řečí. Na konci jedné výslovně zaklínač zapřisáhá pověří „abys ty mně ho (ducha) nezdržovalo, nýbrž co nejdříve poslalo — — ať on mně (jméno duchovo) stejnou českou řečí odpovědi dává. — Amen.“

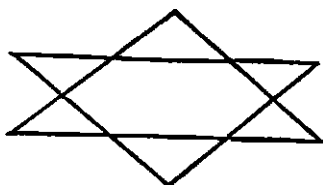
Ve všech zaklínáních jsou, rozumí se, promíchaná cizí jako latinská, řecká a j. slova, neboť „nejraději se ukazují (duchové) na smíchanou řeč, a takovy cizí řeči jsou zmíchány s filištinskou, egyptskou, kaldejskou, arabskou řečí. Mezi touto řečí není nic zlého.“ —

Prvé nežli se dáme do ducha volání, jest nám rozmanité zachovávatí a vykonatí, jmenovitě:

„Když chceš něco s duchami dělat, tak ten čas neměj nic se žádým žádné zaneprázdnění, nýbrž jen s několika dobrými přátely, a buď čistýho srdce!“ — Dále pak: „Když ty takového ducha citirovatí chceš, tak vezmi česnek, síru, smůlu, křesťanský zeli (?), kořenů zeli (?) a dej to na uhlí, a když z toho kouř vyjde, tak se měj na pozoru, aby tě ten duch nepřekvapil, tak hned řekni tyto následující slova:

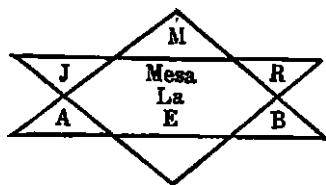
„O Lama † Masalia † Menay, Mempis † Lorak † Pacem. —“

Především nutno zaklínači, aby se pojistil, učiniti kruh, a ten udělá se kordem, kterým ještě žádný nebyl raněn, a to k různým stranám světa dle toho, jakého řádu duch má volán býti. Když pak kruh už je hotov, „tu jdi zpátkem přes ten cirkl a zůstaň na takovýmhle znamení státi“.

Prve však, než zaklínač do kruhu vstoupí, musí se umýti čistou vodou a nakouřiti sebe i své šaty kouřidlem „mastixem“ a myrrhou. Dveře nech zůstanou otevřeny, „sice by ti je ten duch vyrazil“. —

Pouhý kruh však k ochraně proti citovanému duchu nestačí. Zaklínač musí mít na klobouku nebo na čepici, i na svém těle, napsané tyto písmeny: „J. N. R.“ Mimo to nutno, aby měl u sebe „charakter“, jisté to znamení, jež musí psáno býti „na panenským perkamentě s netopejrovou krví“! Jeden charakter takto vypadá:

Vstupuje do kruhu, nechť zaklínač drží v ruce pruty jalovcové, které „jsou potřebny k těm duchům

a musej hejt řezány ve čtvrtek v novým měsíci ráno před sluncem východem v hodině Martis anebo Veneris a na nich se napíšu ty následující slova:

**Des Weibes Samen Soll
Na hadu hlavu rozšlápnout!«**

Ačkoliv zaklínač dosti už je obrněn, nesmí přece hned začít, ale „dříve než ty duchy citrovati budeš, tak musíš vyříkat evangelium sv. Jana: Na počátku bylo slovo, atd. a potom teprv pokroč k tomu dílu“.

Následuje pak vlastní citace. Jednu z nich uvádím:

„Partikulární citace toho velikýho hraběte Ariclis.

„Já... N... prosím tebe duchu Ariele pojd, pojd, tehdy brzy † skrze tu největší všechmu sílu a moc nejsilnější † firmament, země povětří a skrze všecko prosím vás, abyste toho poslali ducha a jej nezdržovali při těchto silnejch, mocnejch s velkejch slovech a menách Dala † Marasaim † Rusaloja † Manot † Phalaniel † —

Já... N... nutím tebe duchu Ariele při tom největším skřípení Boma † La † Ra † Fainila † Rominasa † Pojd, pod, pod hned z čerstva, pojd, pod Anisay † Fu † Jali † Monitase † Fala † Amen.“

Nechce-li duch na tuto citaci odpovědět, tedy se „toto poznamenání třikrát říká“:

„Faricha, Asefforla † Ja † la † Mifflabit † Mebobinesi † Milonaturiel —“

Zjeví-li se konečně, učiní mu citátor poděkování a žádá ho, „aby beze všeho tumultu a hřmotu a bez nejmenšího mého (citátorova) uškození a bez nepokažení léto krási (kruhu) zmizel a odešel“.

Stane-li se tak, tu „teď požehnej zase tvou krásu a zase ji otevři a děkuj pánu bohu nejvyššímu za to dobrodiní tobě učiněné“.

Následuje zvláštní modlitba.

Cituje-li kdo duchy proto, aby o pokladech se dověděl a jich se zmocnil, tu třeba citace jiné, a nestačí toliko partikulární. Kruh zaklínací je složitější, trojnásobný pln vepsaných slov. Před kruhem pak na všechny strany světové na zemi namalovány jsou kříže. u každého pak jméno evangelistovo, hořící svíčka a do země zaražený nůž; zvláštní pak předpisy k dobývání pokladů v dotčené knize jsou dosti obšírně uvedeny, písmo však tak vybledlo, a některá místa vlhkem takovou vzala škodu, že nelze čísti těch stránek, jež by nám k nějakému pokladu dopomohly. Škoda! — —

Květy. 1887.
